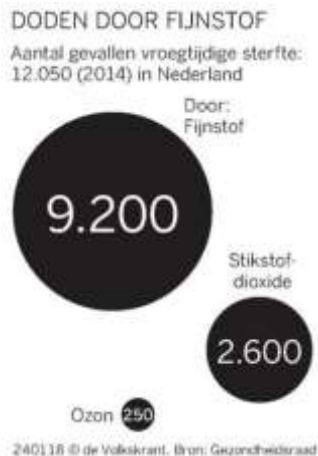


Opgave 1. Doden door fijnstof AM

Vroegtijdig overlijden betekent dat mensen eerder overlijden dan nodig zou zijn. Fijnstof, voornamelijk uitgestoten door verkeer, leidt tot vroegtijdige sterfte. Met name in steden waar het verkeer veel fijnstof uitstoot speelt het probleem.

Bron 1. Uit de volkskrant van 23 januari 2018



Als Nederland de WHO-normen gaat hanteren, zou dat betekenen dat er nog minder kleine, vuile deeltjes in de lucht mogen zitten dan nu is toegestaan. Dat kan beperkingen met zich meebrengen voor grote vervuilers zoals het wegverkeer en de landbouw, maar ook de scheepvaart, (energie)centrales, industrie en gebouwen. Nederland haalt momenteel echter de lagere Europese eisen al niet.

'Forse gezondheidswinst is mogelijk', zegt voorzitter Pim van Gool van de Gezondheidsraad. 'We moeten dit ook Europees aanpakken, luchtstromen houden zich niet aan landsgrenzen.'

Staatssecretaris Stientje van Veldhoven : 'Een betere luchtkwaliteit is belangrijk bij het voorkomen van toekomstige gezondheidskosten en het zoveel mogelijk voorkomen van vroegtijdige sterfte',

1. Hoeveel procent minder mensen sterven vroegtijdig door stikstof-dioxide in de lucht dan door fijnstof in de lucht?
 $(2600 - 9200)/9200 \times 100\% = - 71,7\%$ dus 71,7% minder
2. Leg uit dat het halen van de normen voor Nederland kan betekenen dat de welvaart in enge zin daalt.
De beschreven beperkingen betekent minder productie en dus minder verdiend inkomen, waardoor de welvaart in verdiend geld uitgedrukt daalt.
3. Leg uit dat welvaart meten via het "groen BBP" betekent dat het halen van de normen geen achteruitgang van de Nederlandse welvaart hoeft te betekenen.

Als gemeten was via het groene BBP zouden de vervuilende activiteiten al niet worden opgenomen in het BBP, en dus is er geen achteruitgang als deze vervuilende productie beperkt wordt.

4. Leg uit dat fijnstof een negatief extern effect is van productie.
Fijnstof is het gevolg van productie waarbij bedrijf en consument welvarender worden, maar dit leidt tot negatieve gevolgen voor de samenleving, waarvan de kosten ook op de samenleving worden afgewenteld via te betalen belastingen
5. Leg uit dat via het aanscherpen van uitstootnormen door de EU, de maatschappelijke kosten van fijnstof in Nederland kunnen dalen.
Hogere normen betekent dat de productie daalt, of dat bedrijven oplossingen vinden waardoor de uitstoot bij dezelfde productie daalt.